
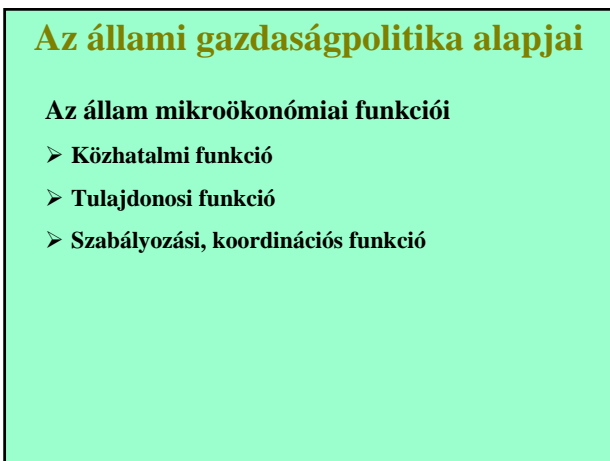

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az állam makroökonómiai funkciói

- **Hatékonyság növelés** (piaci kudarcok kezelése)
- **Társadalmi igazságosság biztosítása** (jövedelem újraelosztás)
- **Gazdasági stabilitás biztosítása** (anticiklikus politika)

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése
- a társadalombiztosítási rendszer költségvetése
- a decentralizált alapok (mérlegen kívüli tételek pl. műszaki fejlesztési alap, útalap stb.)

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése
- a társadalombiztosítási rendszer költségvetése
- a decentralizált alapok (mérlegen kívüli tételek pl. műszaki fejlesztési alap, útalap stb.)

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése
- a társadalombiztosítási rendszer költségvetése
- a decentralizált alapok (mérlegen kívüli tételek pl. műszaki fejlesztési alap, útalap stb.) – ma már nem jelentősek

---

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése
- a társadalombiztosítási rendszer költségvetése

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése
- a társadalombiztosítási rendszer költségvetése – lehet önálló és beépülhet a központi költségvetésbe

---

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés
- az önkormányzatok költségvetése – hasonló szerkezetű, mint a központi költségvetés

---

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

- központi költségvetés

Az állami gazdaságpolitika alapjai

Az államháztartás

➤ **központi költségvetés** – a fiskális politika alapja, kezelője a kormány, a **Pénzügyminisztérium**

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Központi állami költségvetés

Bevételi oldal	Kiadási oldal

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Központi állami költségvetés

Bevételi oldal	Kiadási oldal
Adók Járadékok Illetékek és egyéb jövedelmek	

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Központi állami költségvetés

Bevételi oldal	Kiadási oldal
Adók	
Járadékok	
Illetékek és egyéb jövedelmek	

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Az adók

Forrásuk mindig a jövedelem

- Közvetlen adók
- Közvetett adók
- Vagyoni jellegű adók
- Rendkívüli adók

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Az adók

- Egyösszegű adók
- Lineáris adók
- Progresszív adók
- Degresszív adók
- Sávós adók

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Az adók

funkciói

- Az állami kiadások fedezése
- Gazdaságpolitikai célok megvalósítása

Ellentmondás van a két funkció között!

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Központi állami költségvetés

Bevételi oldal	Kiadási oldal
Adók	Államigazgatási költségek
Járulékok	Állami beruházások
Illetékek és egyéb jövedelmek	Transzferek

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Expanzív költségvetési politika

- csökkenő bevételek
- növekvő kiadások
- a deficit nő, a szuficit csökken

Restriktív költségvetési politika

- növekvő bevételek
- csökkenő kiadások
- a deficit csökken, a szuficit nő

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Kiegyensúlyozott költségvetés

$$T=G=B$$

ahol T – (adó)bevétel

G – (kormányzati) kiadás

B – a költségvetés volumene

ekkor

$$D(Y)=C(Y-G))+I+G$$

vagy

$$D(Y)=C(Y-T))+I+T$$

azaz

$$D(Y)=C(Y-B))+I+B$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Kiegyensúlyozott költségvetés

$$\Delta T=\Delta G=\Delta B$$

ekkor

$$T+\Delta T=G+\Delta G=B+\Delta B$$

vagyis

$$D'(Y)=C(Y-T-\Delta T))+I+G+D(Y)$$

viszont

$$D''(Y)=C(Y-T-\Delta T))+I+G+\Delta G$$

tehát

$$\begin{aligned}\Delta D(Y) &= D''(Y) - D(Y) = \\ &= C(Y-T-\Delta T) - C(Y-T) + \Delta G = \Delta C(Y-T) + \Delta G = \\ &= c(\Delta Y - \Delta T) + \Delta G = c\Delta Y - c\Delta T + \Delta G\end{aligned}$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Kiegyensúlyozott költségvetés

$$\Delta D(Y) = c\Delta Y - c\Delta T + \Delta G$$

mivel $\Delta D=\Delta Y$ és $\Delta T=\Delta G=\Delta B$

$$\Delta Y = c\Delta Y - c\Delta T + \Delta G$$

azaz

$$\Delta Y = \frac{-c}{1-c} \Delta T + \frac{1}{1-c} \Delta G = \Delta B$$

Ez a Haavelmo-tétel

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Tervezett költségvetési deficit

$$T+H=G \text{ vagy } T=G-H$$

ahol T – (adó)bevétel

G – (kormányzati) kiadás

H – a költségvetési deficit

ekkor

$$D(Y)=C(Y-(G-H))+I+G$$

vagy

$$D(Y)=C(Y-T)+I+(T+H)$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Tervezett költségvetési deficit

1) Az állami kiadások növelése változatlan adóztatás mellett

$$\Delta T=0 \Rightarrow \Delta G=\Delta H$$

$$D(Y)=C(Y-(G-H))+I+G$$

$$D'(Y)=C(Y-(G-H))+I+G+\Delta H$$

innen

$$\Delta D(Y)=D'(Y)-D(Y)=c\Delta Y+\Delta H$$

amennyiben $\Delta D=\Delta Y$, úgy

$$\Delta Y = \frac{1}{1-c} \Delta H$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Tervezett költségvetési deficit

2) Az adó csökkentése változatlan kiadások mellett

$$\Delta G=0 \Rightarrow \Delta T=\Delta H$$

$$D(Y)=C(Y-(G-H))+I+G$$

$$D'(Y)=C(Y-G+H+\Delta H)+I+G$$

innen

$$\Delta D(Y)=D'(Y)-D(Y)=c\Delta Y+c\Delta H$$

amennyiben $\Delta D=\Delta Y$, úgy

$$\Delta Y = \frac{c}{1-c} \Delta H$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Tervezett költségvetési deficit

3) Az állami kiadások növelése arányos adóztatás mellett

$$T(Y)=tY \quad \Delta G > 0 \Rightarrow \Delta T = t\Delta Y$$

$$\begin{cases} \Delta Y = \Delta C + \Delta G \\ \Delta C = c(\Delta Y - \Delta T) \\ \Delta T = t\Delta Y \\ \Delta T + \Delta H = \Delta G \end{cases}$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A fiskális politika elemei

Tervezett költségvetési deficit

$$\Delta Y = c(\Delta Y - \Delta T) + \Delta G = c(\Delta Y - t\Delta Y) + t\Delta Y + \Delta H = (c + t - ct)\Delta Y + \Delta H$$

$$(1 - c - t + ct)\Delta Y = (1 - c)(1 - t)\Delta Y = \Delta H$$

$$\Delta Y = \frac{\Delta H}{(1 - c)(1 - t)}$$

$$\Delta T = t\Delta Y = \frac{t\Delta H}{(1 - c)(1 - t)}$$

$$\Delta G = \Delta Y - \frac{c\Delta H}{(1 - c)}$$

Az állami gazdaságpolitika alapjai

A monetáris politika elemei

A pénz mennyiség szabályozása a monetáris politika (belföldi) alapja – kezelője a **Jegybank**

- Nyílt piaci műveletek
- Jegybanki alapkamat szabályozása
- A kötelező tartalékráta szabályozása

Köszönöm a figyelmet!
